

HERKÜL MİLLAS
29 ARALIK 2015
ZAMAN GAZETESİ

Yeni yıl aslında yok; belli bir günle başlayan bir zaman birimi insanların bir kurgusudur.

Ama olsun, birkaç açıdan yararlı bir kavramdır. Zamanı bölümlere ayırınca geçmiş ve geleceği daha somut hale getirir ve kontrol edebiliriz. Zaman ölçülebilir hale geliyor. Örneğin, “eskiden” veya “öldüğünde çok yaşlıydı” demek yerine “bin yıl önce” ve “seksen yaşında öldü” diyebiliyoruz veya “dört yıl sonra hayatım daha iyi olacak” diye tahminde bulunabiliyoruz. Ama yılbaşının başka bir “yararı” da var. Kendimizi aldatıyor olsak da “yeniden başlıyoruz” duygusunu yaşarız. Bu, umut taşıyan bir inançtır. Örneğin, yeni bir başlangıçla “bu yıl eski yanlışlarımı tekrarlamayacağım, daha çalışkan olacağım, işler yoluna girecek” gibi umutlu bir gelecek düşünürüz. Yeni yıllarla daha iyi şeyleri yaşayacağımıza inanmak isteriz. Ve dileklerde bulunuruz.

Ben de herkese en başta sağlık dilerim. Kişi ve yakın aile çevresi açısından en önemlisi sağlıktır. Ne yazık ki ancak hastalanınca veya başımıza bu alanda bir musibet gelince sağlıklı olmanın değerini hatırlarız. Ama bu yıl daha geniş çevremizle ilgili dilekler de ağırlıklı olarak geliyor aklıma. Biz insanlar tek başına veya aile birimleri olarak değil, çok daha geniş bir toplum içinde yaşarız. Aşırı bencil de olsak çevremiz günlük yaşamımızı etkiler. Bu yüzden dileklerimi çeşitlendirerek dillendireceğim.

Yeniden hukuka sarılmak

Bu yıl insanlar arasında ve özellikle çocuklar arasında eşitsizlikler azalsın dileğimde bulunuyorum! Gerçekçi davranarak dilek olarak “tam eşitlik sağlansın” demiyorum. Çocuklara vurgu yapıyorum çünkü küçük yaşta olanlara eşit fırsatlar sağlanmadığında (özellikle eğitim alanında) o insanlar ömür boyu mahkûmdur. Sonra birileri kurnazlık edip “herkesin geliri katkısına göre olmalı” diyecektir. Oysa birilerinin geleceği çocukken belirlenmiştir ve engellenmiştir. Çok zenginler ekonomik acı çekenleri gördüklerinde bu ekonomik eşitsizliklerden rahatsızlık duysunlar; kendi hallerinden memnuniyet duyacaklarına utanç duysunlar, vicdanları sızlasın, bir şeylerin yanlış olduğunu düşünmeye başlasın diye dilekte bulunuyorum.

Özgürlük lafı artık edilmesin. Özgürlük öyle bir yerleşsin ki toplum içinde onu arzulamayalım, aramayalım, gereğini hatırlatma durumunda kalmayalım. Birileri de artık alınmasın. Eleştiri hakkımız hicvi ve dalga geçmeyi de kapsasın. Cinayete teşvik hariç lafın yasaklı yanı kalmasın. Hatta, bir sözden sonra ve o söze dayanarak suç işlenirse ancak o zaman bir lafın “suça teşvik” olduğu kabul edilsin. Artık etrafımıza bakarak ve sesimizi kısarak konuşmayalım. Gülerek ve güldürerek eleştiride bulunabilelim. Kadınlar da artık erkek namusunun aracı ve kurbanı olarak algılanmasın.

Sözde yüce değerler adına, en yüce değer olan insanlar artık ölüme gönderilmesin; ne ölmeye ne de öldürmeye. Gençler yaşlarının cenazesine gitsin. Ters olsun; çünkü yaşlıların ölen gençleri gömmesi insan düzenine karşıdır. Vatan/millet, ideolojilerimiz ve inançlarımız bizim yararımız için var olsun. Biz onların kurbanları olmayalım. Tabularımız olmasın, farklı görüşleri haykırabilelim. Bu yolda korkularımızı aşalım.

Korkularımızı aşmamız için bir hukuk ortamı olsun. Yasalar eşit uygulansın, kişiye göre değil. (Kaldı ki, sanırım kişiye göre uygulanan veya uygulanmayan yasalara “yasa” ve “hukuk” demek yanlıştır) Önce hasımlarımızı yok edelim, hukuk arkadan gelir de demeyelim. Hasımlarla uğraşırken, işimize nasıl geliyorsa, çifte standart kullanarak, kimi zaman ahlak temelinde kimi

zaman da siyasi temelde laf edip yol almayalım. Tutarlı olalım. Gelen topa göre kalenin yerini değiştirirsek oyun artık oynanmaz olur.

Hukuk alanında seyrin sırası da korunsun artık. Önce yasalar belirlensin, sonra birinin bu yasayı çiğnediğinin kanıtı görünsün, sonra yargılama olsun, sonra da suçluluk belli olursa, en sonda da, kınama gelsin; isteyen de bu kişi ile arasında mesafe koysun ille de öyle arzu ediyorsa. Ters olsun: Önce düşmanlık ve mesafe, sonra kınama ve suçlu muamelesi, sonra uygun hukuk ortamının hazırlanmasıyla birlikte yargılama ve en sonda da “kanıtlar”! Suçlular girsin hapse, hasımlarımız değil.

Bu alanda “hayat mücadele etmektir” türünden laflar da artık edilmesin. Hayatın değerli olanı barış ve huzurla yaşananıdır. Hukuk alanındaki baskılara karşı mücadele hayatın özelliği değil, kötü gidişin, anormalliğın, baskının sonucudur. Mücadele kaçınılmazdır ama bu, hoş olmayan bir seçimdir. Mücadelelerle harcanmamalı hayat; mücadele zaten sayılı olan günlerimizi elimizden çalan bir ilkelliktir. Değerler altüst edilmesin, çile amaca dönüşmesin. Hayat mücadele içinde geçiyorsa israf ediliyor demektir.

Herkes için barış

Dilerim dünya ile barışırsız. Düşmandırlar, farklıdırlar, fobilidirler diye diye etrafımızda ötekileştirilmiş gruplar oluşturmaya dilerim son verilir. “Onlar bizi sevmiyor” diye diye ötekileri düşman belletmeye ve onları sevmemeye umarım son verilir. Ötekiler konusunda özellikle olumsuzlukları, kendimiz konusunda özellikle olumlulukları vurgulayıp, aramızda aşılmaz uçurumlar kurmaya dilerim son verilir.

İlk olarak aklıma gelen kişisel ve toplumsal dileklerim bunlar. Bir de kendime yakın görmüş olduğum bazı dostlara özel dileklerim olacak. Başka bir zaman diliminde olsaydık bunlara “tavsiye” veya “eleştiri” de diyebilirdim ama bugün yalnız dileklerde bulunuyorum. Ne olur, grupları eleştirirken onları hakkıyla temsil eden değerli kimseleri alın ele! Kimsenin saygı duymadığı, tanımadığı gariban kimseleri seçip ve demagoji yapıp “bakın şunlara, ne hallere düştüler” denmesin! Bir de ele aldığınız konuları çeşitlendirin; yalnız hasım bellediklerinizin eksikliklerini ele almayın, yakınlarınıza da bakın. Hele ötekileştirdiğimiz kimselerde hep suç saptarken kendinize yakın saydığınızda yalnız “yanlış” görmeye son verin derim. Politik kararları “yanlış” saymak, yani tesadüfi ve tekrarlanmayacak olaylar gibi sergilemek son bulsun. Sakat politikalara “yanlış oldu” denmese, açıkça, “bu yol kötüdür” dense...

Bu dileklerim gerçekleşir mi? Pek sanmıyorum. Ama bu dilekler benim pusulamdır. Gelecek için umudum, ben gerçekleşmelerini görmeyeceksem de. Bunlar benim yol haritam, beni çukurlardan ve uçurumlardan koruyacağına inandığım bazı hayaller. “İlkeler” demeye dilim varmıyor; hayalci derler diye.